

יגלו את נשקם, יתפסו את מרכזי השלטון של ארץ-ישראל. באותו רגע השגר הפיורה המאורגנת, מליוני היהודים באירופה המזרחית, את חטיבות צבא-המילואים — כמה דיביויות מאורגנות של חיילים מאומנים ומזוינים, שינתחו בחוף הארץ, יחששו לעזרת הצבא המקומי. התוצאה המקוהה: חיסול השלטון הבריטי, הקמת מדינה יהודית. הדוגמה ההיסטורית: מרד החשמונאים.

רויאל עצמו ניצח על הכנת הצבא המקומי. תחת ידיו גדל הארגון וצמח, הגיע לבוח של כעשרת אלפים חברים. בנתניה, בפתח-תקוה, בירושלים כמעט שלט הארגון בנוער, בתל-אביב היתה לו אחיזה חזקה. האיש שקיבל משכורת של 12 לא"י בחודש החזיק בביתו אלפי לירות. הארגון הוציא עתונים בכמה שפות, המשרו החשאי הראשון הופעל על-ידו, העליה הבלתי-לגלית נכנסה למסלול. המעבדה הכימית שלו עשתה נסיונות בחמרים שונים. באחד הנסיונות כמעט שרף רויאל את ביתו.

על הצד השני של המלקחים ניצח יאיר. הוא שוגר לפולין, אירגן קורסים לקציני מטה, אסף אלפי רובים ומאות מכונות-יריה. הוא הכין את העליה הבלתי-לגלית לקראת העברת שלוש דיביויות, שמר במחסן תריסר מטוסים מפורקים.

בבקרן בארץ אץ יאיר תחילה לביתו של ב"ח, בילה שם את הלילה עוד לפני שאמר שלום לאשתו, רונה. אופטימיות עצומה שטפה את שניהם, עברה מהם לכל דרגות הארגון, הנצחון נראה בטוח, וקרוב מאד.

סכסוך עם פיט

הרגשת-הכוח של הארגון הובילה אותו לסיכסוך תמידי עם התנועה הרבייוניסטית ובית"ר.

לא רויאל ולא שטרן היו מימיהם חברים בבית"ר או בתנועה. הקשר האמיתי היה בעקיפין, דרך מרותו של ז'בוטינסקי. אולם ז'בוטינסקי לא היה, בעיניהם, מפקד מעשי. הם קיבלו את מאמריו השבועיים כמורה-דרך, אך חשבו שבעיני הארגון הבנתם גדולה משלו. אל בית"ר התיחסו בזלזול. כאל ארגון חובבים, חסרי-יעילות צבאית. אל התנועה הפוליטית התיחסו כשם שחיילי כל העולם מתיחסים אל עסקני כל העולם.

מאחר שאנשי התנועה נפגשו בעיקר עם יאיר, ראו בו את הרוח הרעה, האמינו כי רויאל הוא האיש הטוב. אך למעשה לא היה כל הבדל בין השניים, רויאל סמך על יאיר, ראה במורת-רוח את התערבות התנועה, ואף את התערבות מנהיגה.

באביב 1939 החליטה המפקדה לשכנע את ז'בוטינסקי בצדקתה, לשלוח את ב"ח לטיר במרכזי הגיוס והנשק בפולין, ומשם לפגישה בפאריס עם המנהיג. ערב צאתו נערכה מסיבת המפקדה בביתו של ב"ח. היתה זאת מסיבה היסטורית: כל חברי המפקדה השתכרו כלוט, שוחחו ברוח מרוממת על "פיט" (כינוי המחותרת לז'בוטינסקי-האב) ועל "בן-יקיר" (הכינוי לז'בוטינסקי-הבן). הכל האמינו כי ב"ח יסדר את העניינים, כלומר — שיטיל סוף-סוף את מרות הארגון על התנועה ובית"ר, אחת ולתמיד.

כשנסתיימה המסיבה, כארבע לפנות בוקר, התרוצץ תנוך סטרליץ, חבר המפקדה, ברחוב, צווח בקול-קולות: "לא אשכח! אני צריך לסדר וויזה מזויפת בשביל ב"ח!" בקושי נוחזר לביתו, בו כבר שכב יאיר חולה. היתה זאת, אולי, נקודת-השאי של הארגון הצבאי הלאומי.

תנוך סטרליץ, חבר המפקדה היחיד, מלבד ב"ח שנשא את התואר "סרן", התמנה כממלא-מקום המפקד, כשהלה הפליג ליוון על סיפון אוניה בלתי-לגלית שהורידה עולים. אך הקובע האמיתי היה, בהעדר ב"ח, יאיר, אף שנשא תואר של גונדר בלבד.

הזאב האכזר שתק

פגישתו הראשונה (והאחרונה) של רויאל עם ז'בוטינסקי היתה סנסציונית. ז'בוטינסקי הרומנטי, שלא אהב את יאיר, התרשם עמוקות מן הכמעט-צבר החסון, קרא בהתלהבות: "לטיפוס כמוהו היכיתי 15 שנה!" כששאל את אחד מיועציו מה דעתו על הצעיר, ענה ההוא: "זהו הזאב האפור!"

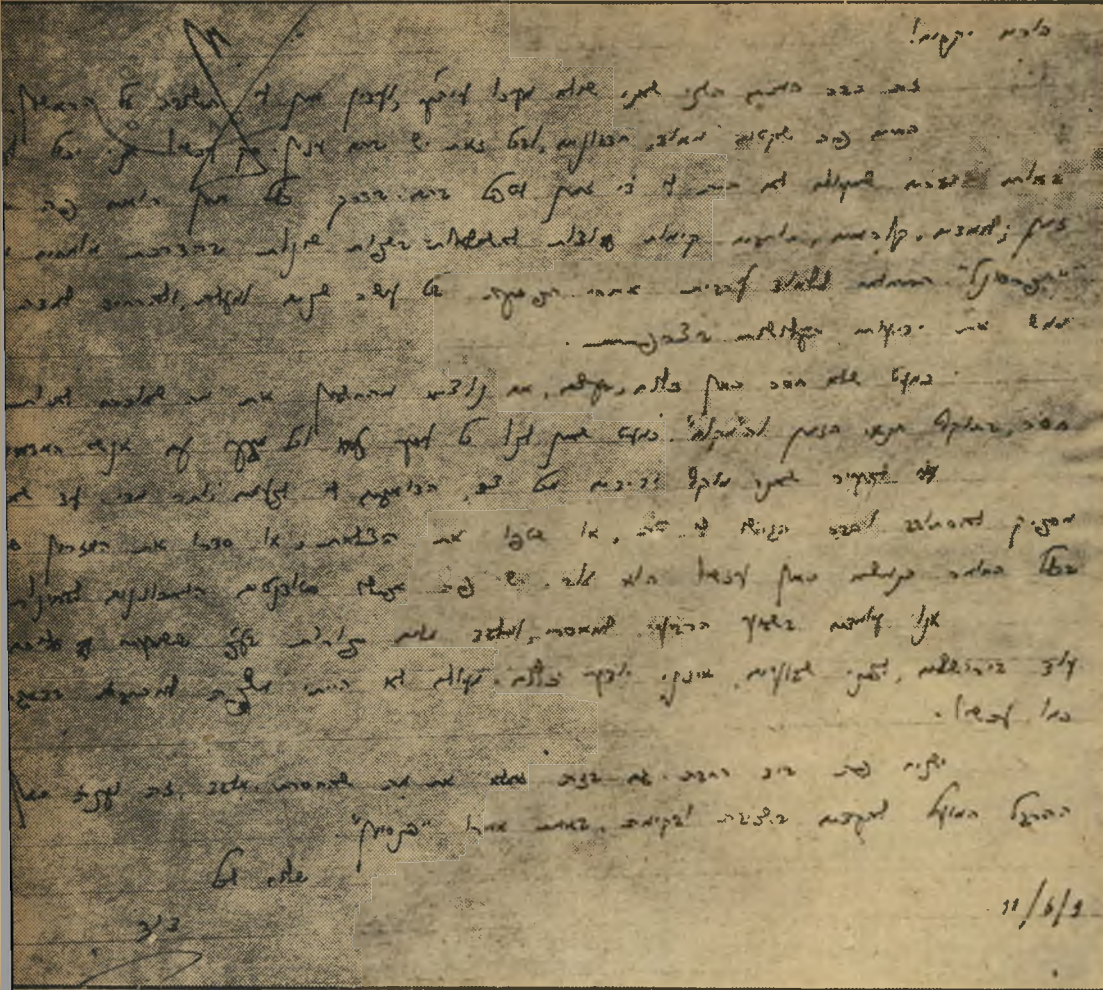
חלק גדול מן הרושם העמוק לא היה מקרי. היתה לו סיבה פשוטה: ב"ח לא דיבר, הוא לא הוציא אף הגה אחד בכל הישיבות. שני מלחיו — לז'בוטינסקי והלוי — דיברו במקומו, פנו אליו מדי פעם בשאלה. הוא השיב להם בתנועת-יד, בניד עפעף, על העסקנים, שכולם הרבו לדבר, פעל הדבר כרמו מעולם אחר.

רבים מהם היו מתפלאים, מן הסתם, לו יכלו לקרוא את המכתבים שרויאל כתב באותם ימים ממש לאשתו, במכוונת-כתיבה עברית. הם גילו צד אחר של רויאל — את האדם הפשוט, בעל ההומור הצברי המובהק. "נפגשתי עם פיט? נכון, מה הוא אמר? הוא אמר שהוא מחכה לי 15 שנה!"

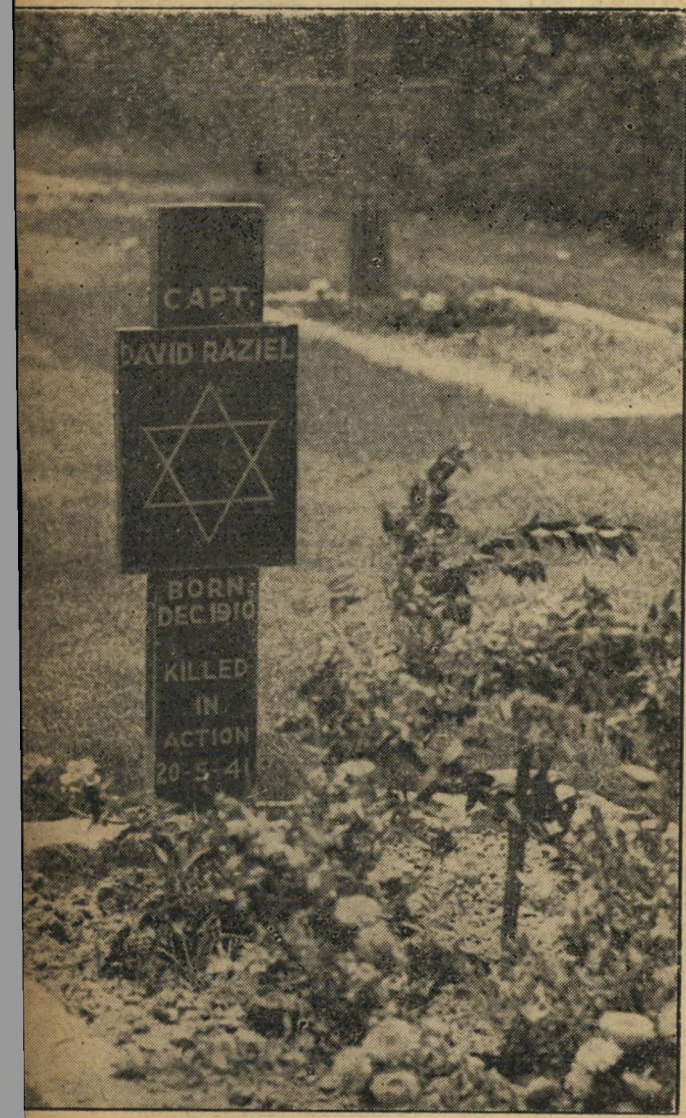
"כולם התווכחו, ואני לא דיברתי מלה. וזה הרגיו את כולם, והם חיכו שאדבר. אז דווקא לא דיברתי, והיום טילפנו ללונדון ואמרו: הוא אמר כך!"

"כן, ככה הוא הדבר, וצריך להבין אותו. וצריך להבין גם שאנחנו אנשים שעושים דברים, והדברים חשובים נורא!" יש בעולם הרבה חמורים, המון נורא. זה לא דבר חדש. אבל לפעמים מתפלאים שבכל פעם רואים אחד יותר גדול

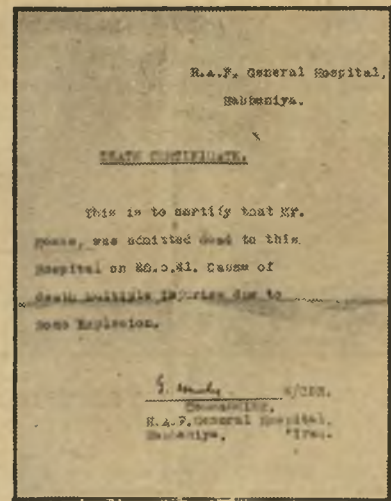
* תוארי האירגון: סגן (מתחרז עם סדן), ראש-קבוצה, סמל, סמל ראשון, גונדר, סרן, אלוף.
** השם "שניתן" לכמאל אטא-תורק, בספר שהתפרסם באותם הימים.

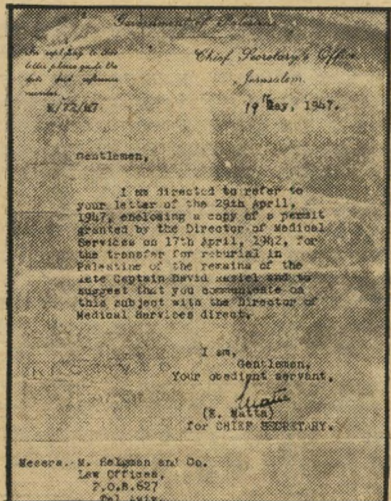
מכתב להורים: מכתב זה נכתב ע"י רזיאל שעה שישב במעצר. בו הוא מספר כי הוא מחדש את ידיעותיו בערבית, מתלונן כי ידידיו במעצר דו אגים לו יתר על המידה, שוספים את כליו ומסדרים את מזוננו. היה זה לפני שנאסרו חברי המפקדה.

הקבר: "סרן" דוד רזיאל, נולד ב'1910, נהרג בפעולה ביום 20.5.41 — זוהי הכתובת על הקבר בבית-הקברות הצבאי בחבניה, שבעיראק.

כשרות האיוב: הודעת המטה הבריטי לאשתו. האנגלים במדום ידעו רק ששמו "בן משה", חשבו כי "בן" הוא שם פרטי.

העברת הגופה: מכתב לעורך-ידן זליגמן בקשר להעברת הגופה ארצה.